

Het menselijke van samenwerken

Saskia Nijs

Samenwerken. Was dat niet de aller grootste belofte van het internet? Globalisering, iedereen met elkaar verbonden, een platte wereld. Het web zou medewerkers overal ter wereld gaan helpen om meer en vruchtbaarder samen te werken aan mondiale of lokale projecten. En we zouden hiermee volop onze menselijke vaardigheden kunnen inzetten. Immers, de nieuwe technologie zou alleen de standaardtaken overnemen.

Maar in welke mate wordt al deze internettechnologie nu echt voor samenwerking ingezet? En wordt er in bedrijven nu echt wel zo veel online samengewerkt? Volgens mij valt er nog veel te winnen op dit terrein.

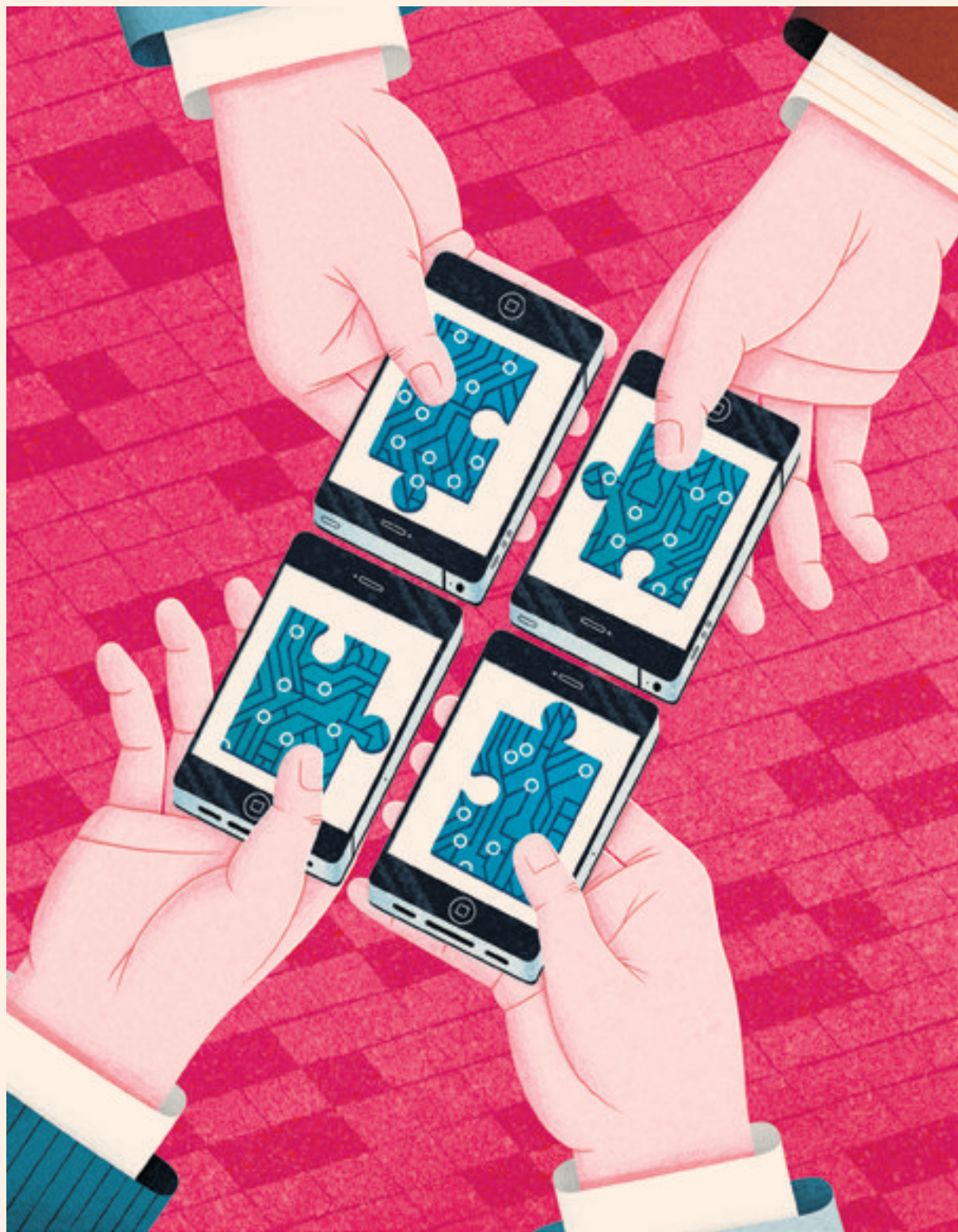
We blijken het allemaal nog steeds verdomd lastig te vinden om samen te werken. Uit een van mijn onderzoeken, van een aantal jaren geleden, bleek dat bijna 70% van de werknemers vindt dat samenwerken te veel tijd kost, ingewikkeld is en dat het er vaak voor zorgt dat een project niet op tijd wordt afgerond. En omdat de druk binnen organisaties om te presteren en snel resultaten te boeken zeer hoog is, gaan de meeste werknemers toch liever met hun eigen ideeën aan de slag.

Samenwerking komt meestal tot stand vanuit egoïstische motieven. Bijvoorbeeld doordat mensen denken: 'Ik heb jou nodig om mijn doelen te bereiken'. Want zo worden we immers ook aangestuurd. Zelfs zzp-gemeenschappen blijken vaak vanuit het ego te handelen, doordat ieder teamlid vaak voor zijn eigen aanzien, status of geld kiest. Het is denk ik verstandig om te accepteren dat iedereen samenwerkt vanuit een bepaald egoïstisch motief. Dat wij gezien, gehoord en gewaardeerd willen worden voor onze individuele bijdrage aan een proces.

En die belofte van de platte wereld dan? Hoe zit het met alle technologie die ons hierbij zou gaan helpen? Dat samenwerken erg 'hot' is, is terug te zien in veel producten van technologiebedrijven. Office 365 is volledig ingericht vanuit de gedachte dat mensen samen moeten en willen werken in dezelfde documenten. Maar ook veel projectmanagementtools zoals Basecamp en ook 'scrumboards' (onlineplanborden voor teamwerk) zijn zo ontwikkeld dat we samen een project nog efficiënter kunnen realiseren. Met behulp van virtual reality, zoals Hololens, is het binnenkort zelfs mogelijk om samen te werken in één virtuele ruimte, terwijl ieder teamlid in een ander land vertoeft.

Maar er ontbreekt iets in al die samenwerkingstechnologieën, en dat is wat ons maakt tot wat we zijn: onze menselijke vaardigheden. Het Amsterdamse bedrijf Teamily speelt goed in op deze menselijke dimensie, door verder te kijken dan alleen het samenwerken via een tool. Het bedrijf onderkent dat een project verschillende fasen doorloopt. De vraag is alleen welke menselijke vaardigheden voor iedere fase nodig zijn.

Zo heb je aan het begin van een project vooral mensen nodig die ideeën en

ILLUSTRATIE: JACOB STEAD VOOR HET FD

Skills per fase
Accepteer dat iedereen binnen een team een ego, een talent en een doel heeft, en maak hier optimaal gebruik van

kansen zien en die medewerkers hieraan kunnen verbinden en daarvoor weten te enthousiasmeren. Daarna volgt een fase waarin vooral oplossingen worden bedacht. Dit is weer een heel andere kwaliteit die ingezet moeten worden. Via een app worden al deze verschillende procesfasen geregistreerd, en door middel van eenvoudige vragen kan iedereen vaststellen waar hun sterke en zwakke punten liggen, en in welke fase je dus een belangrijke rol kunt spelen. Kwaliteiten worden zo optimaal ingezet, verantwoordelijkheden worden helder gespreid, en het project wordt succesvol afgerond. Op basis van onze menselijke vaardigheden, en geholpen door de technologie.

Dus als we echte samenwerking willen realiseren, moeten we drastische maat-

regelen nemen binnen organisaties. En dat is meer dan alleen mooie technologie naar binnen halen, zeggen dat samenwerking belangrijk is en verwachten dat het goed komt.

De toekomst voor organisaties ligt in projectgestuurd werken. Stel daarom geen jaardoelen die weinig raken aan de dagelijkse werkzaamheden van de medewerkers, maar definieer heldere projecten en accepteer dat die projecten in iedere fase door andere collega's gedaan kunnen worden. Laat mensen vanuit de kern samenwerken. Accepteer dat iedereen binnen een team een ego, een talent en een doel heeft, en maak hier optimaal gebruik van. Samenwerken is niet vrijblijvend. Zorg dat mens en technologie meer zijn dan de som der delen.

Tech Team

Om beurten schrijven vier columnisten over nieuwe technologie en wat ondernemers, bestuurders en werknemers hiermee kunnen.

Saskia Nijs

Technologie is belangrijk in het leven en werk van Saskia Nijs, die onderzoeker is aan de VU, bestuurslid bij TEDxAmsterdamED en medewerker bij Philips. Als ervaringsdeskundige in het nieuwe werken is ze vooral betrokken bij projecten die mensen in de 21ste eeuw kennis, tijd en technologische hulp bieden om het beste uit zichzelf te halen. Nijs woont samen en heeft twee dochters.

David Langley

Internet-, innovatie- en strategieonderzoeker bij TNO en RUG.

Jaap-Henk Hoepman

Computerwetenschap aan de Radboud Universiteit en wetenschappelijk directeur van het Privacy & Identity Lab.

Valerie Frissen

Ceo van het SIDN fonds en hoogleraar ICT en Sociale Verandering in Rotterdam.